

Komentarz redakcyjny

prof. dr hab. n. med. Krzysztof Wrabec

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy, Oddział Kardiologiczny, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Wrocław

Postępy kardiologii, przede wszystkim inwazyjnej, w ostatnim czasie wiążą się z koniecznością coraz szerszego, wręcz powszechnego, z różnych wskazań, stosowania leków obniżających krzepliwość krwi. To sprawia, że do działu *Chorzy trudni typowi* napływa coraz więcej opisów przypadków dotyczących tej problematyki. Jednym

z nich jest komentowany przypadek krwotocznego udaru mózgowego, który wystąpił u chorego przewlekle antykoagulowanego acenokumarolem z powodu wszczepionej mechanicznej sztucznej zastawki aortalnej (i to jeszcze kulkowej), po przebytych już trzech niedokrwienych udarach mózgowych.

Opis pochodzi z renomowanego ośrodka – Kliniki prof. Krzemińskiej-Pakuły w Łodzi. Oparty jest na bardzo szerokim, dokładnie omówionym piśmiennictwie. Incydent (stwierdziwszy krwawienie domózgowe i niemożność interwencji neurochirurgicznej, na 7 dni odstawiono aceno-

kumarol i zastąpiono go 80 mg enoksaparyny podskórnie) zakończył się dobrze, a jego opis ma ogromne walory dydaktyczne i może być rodzajem wytycznych, gdy ktoś z nas spotka się z podobnym problemem.

Co do mnie, miałem ostatnio do czynienia z podobnym, choć nie takim samym przypadkiem. Na oddział, z którym obecnie współpracuję (Wałbrzyski Ośrodek Kardiologii Interwencyjnej – Oddział Kardiologiczny w Szpitalu im. Sokołowskiego w Wałbrzychu) przeniesiona została z Oddziału Udarowego 80-letnia chora, u której w 3. dniu krwotocznego udaru mózgowego wystąpił ostry zawał przedniej ściany serca. W pierwszej chwili zakwalifikowano ją do pierwotnej przezskórnej angioplastyki (pPCI), od czego odstąpiono już w Pracowni Hemodynamicznej, uznając za niemożliwe leczenie choćby heparyną i klopidogrelem, niezbędne przecież przy i po pPCI. Zastosowano leczenie zachowawcze. Chora zmarła.

Myślę, że podobnych przypadków jest wiele, a zapewne będzie jeszcze więcej. Może ktoś z Czytelników mógłby się podzielić swoimi doświadczeniami?